VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 228)**
- **Komisji Spraw Zagranicznych (nr 172)**

z dnia 19 marca 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 228)

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 172)

19 marca 2015 r.

Komisje: Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Spraw Zagranicznych, obradujące pod przewodnictwem posła **Roberta Kropiwnickiego (PO)**, zastępcy przewodniczącej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, zrealizowały następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie rządowego projekt ustawy o ratyfikacji Protokołu nr 15, zmieniającego Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzoną w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (druk nr 3056).

W posiedzeniu udział wzięli: **Artur Nowak-Far** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Dominika Bychawska-Siniarska** prawnik w Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Łukasz Andrzejczyk, Piotr Babiński, Artur Kucharski, Maciej Zaremba** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Przemysław Sadłoń** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Witam państwa serdecznie w imieniu prezydiów dwóch komisji. Witam państwa posłów, pana ministra, panią pełnomocnik, wszystkich gości. Rozpoczynamy wspólne posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Komisji Spraw Zagranicznych. W porządku dziennym mamy jeden punkt, pierwsze czytanie rządowego projekt ustawy o ratyfikacji Protokołu nr 15, zmieniającego Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzoną w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., druk nr 3056. Uzasadnienie przedstawi minister spraw zagranicznych, pan minister Nowak-Far.

Czy są uwagi do porządku obrad? Jeżeli nie usłyszę uwag, to uznam, że przyjęliśmy porządek obrad. W takim razie bardzo proszę pana ministra o zabranie głosu i przedstawienie tego projektu ustawy dotyczącego ważnego protokołu. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Artur Nowak-Far:

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, protokół nr 15 dotyczący Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności jest protokołem zmieniającym Konwencję. On został przyjęty przez Komitet Ministrów Rady Europy w Strasburgu 16 maja 2013 r. i otwarty do podpisu 24 czerwca 2013 r. Wejdzie w życie po zatwierdzeniu, przyjęciu, bądź ratyfikowaniu go przez wszystkie strony Konwencji, a więc będzie jeszcze dosyć długa droga do jego pełnego zafunkcjonowania. Dotychczas protokół został podpisany przez 39 państw, z których 11 państw już go ratyfikowało. Państwa, które dotychczas ratyfikowały protokół to: Azerbejdżan, Czarnogóra, Czechy, Estonia, Irlandia , Liechtenstein, Mołdawia, Monako, Norwegia, San Marino i Słowacja. Polska natomiast podpisała protokół 9 kwietnia 2014 r. Idea przyjęcia Protokołu nr 15 została uzgodniona przez państwa Rady Europy na Konferencji Wysokiego Szczebla, która miała miejsce w dniach 19–20 kwietnia 2012 r. w Brighton i była poświęcona reformie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Rozwiązania zaproponowane w protokole zostały zaprojektowane jako niezbędne instrumenty w procesie zapewniania swobodnego i sprawnego funkcjonowania Trybunału w perspektywie średniej i długoterminowej. Ten protokół wprowadza zmiany w Konwencji, dotyczące w szczególności toku postępowania przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka, więc ma charakter proceduralny. Celem jego rozwiązań jest zwiększanie skuteczności Trybunału, a w szczególności jego zdolności do zajmowania się istotnymi, nie zaś drobnymi naruszeniami praw człowieka. Obecnie bowiem takie skargi niekiedy przez wiele lat oczekują na rozpoznanie przez Trybunał, co jest ewidentną szkodą dla tych osób, które się skarżą o naruszenie ich praw. Mówimy tu o naruszeniu poważnym, bo to jest celem samego protokołu.

Protokół przewiduje następujące rozwiązania. Po pierwsze, ma na celu zmniejszenie liczby skarg dopuszczalnych do rozpatrywania przez Trybunał i dzięki temu przyspieszenie ich załatwiania przez wprowadzenie zmian w kryteriach dopuszczalności. W art. 35 ust. 1 Konwencji skrócony zostanie termin do wniesienia skargi indywidualnej. To skrócenie następuje z okresu sześciu do czterech miesięcy i jest podyktowane tym, że pierwotnie regulacja dotyczyła innej rzeczywistości w ujęciu technicznym. Wtedy złożenie skargi trwało dłużej, ponieważ strony nie dysponowały takimi środkami komunikacji i komunikowania na odległość i taką łatwością dostępu do informacji w ogóle na temat wnoszenia skargi, z jaką mają w tej chwili do czynienia. W art. 35 ust. 3 lit. b) Konwencji została dokonana zmiana w kryterium niedopuszczalności dotyczącym spraw, w których skarżący nie doznał znaczącego uszczerbku. Wprowadzono, krótko mówiąc, kryterium spraw małej wagi. Zniesiony został dotychczasowo zawarty w nim wymóg należytego rozpatrzenia sprawy przez sąd krajowy. Zachowana jednak zostanie gwarancja rozpatrzenia danej sprawy przez Trybunał, jeśli wymaga tego poszanowanie praw człowieka, co stanowi odpowiednie zabezpieczenie dla praw skarżących. Krótko mówiąc, Trybunał chce równocześnie skupić się na takich sprawach, które być może mogą mieć mniejszą wagę, ale mają duże znaczenie dla definiowania praw człowieka i ich kształtowania przez sam Trybunał.

Po drugie, Protokół nr 15 ma na celu zwiększenie spójności orzecznictwa Trybunału, poprzez zmianę art. 30 Konwencji. Zmiana ta zakłada zniesienie możliwości sprzeciwu stron od decyzji izby Trybunału, w sprawie zrzeczenia się jurysdykcji na rzecz Wielkiej Izby Trybunału. Dotyczy to sytuacji, w których w rozpatrywanej sprawie, pojawią się poważne zagadnienia dotyczące interpretacji Konwencji lub możliwość wydania orzeczenia sprzecznego z dotychczasowym orzecznictwem. Umożliwi to rozpatrzenie tych zagadnień przez powiększony siedemnastoosobowy skład sędziowski. Wzmocni to, miejmy nadzieję, spójność orzecznictwa Trybunału i ułatwi Trybunałowi ukształtowanie bardziej spójnego orzecznictwa, niż to ma miejsce obecnie.

Po trzecie, należy wskazać na następujące zmiany, wprowadzone przez Protokół nr 15, mające na celu wzmocnienie pozycji Trybunału, w rozumieniu jego miejsca w wymiarze sprawiedliwości w układzie międzynarodowym. Zmiana dotycząca wieku sędziów Trybunału w art. 21 Konwencji. Protokół nr 15 zakłada zrezygnowanie ze wskazania wieku, z osiągnięciem którego upływa kadencja sędziów. Określony zostanie natomiast maksymalny wiek sędziów, to będzie 65 lat, w chwili objęcia urzędu, co jednocześnie oczywiście determinuje maksymalny wiek, w którym można ukończyć sprawowanie tej funkcji i to będzie ukończenie 74 roku życia. Przedmiotowa zmiana umożliwi wypełnienie pełnej dziewięcioletniej kadencji, dlatego że obecnie, nad czym ubolewa również jeden z bardzo ważnych przedstawicieli doktryny, który był polskim sędzią w Trybunale Praw Człowieka, jest tak, że sędziowie muszą zrezygnować z urzędu przed końcem kadencji, z uwagi na osiągniecie 70 roku życia, więc wyklucza to ze sprawowania urzędu i to tak naprawdę w środku kadencji. Te osoby są nadal doświadczone i mają pełnię sił, tylko wiek wyznacza jakąś istotną cezurę.

W preambule Konwencji zostaną w sposób wyraźny wpisane dwie zasady interpretacyjne, wypracowane dotychczas w orzecznictwie Trybunału. To jest zasada subsydiarności mechanizmu ochronnego Konwencji oraz doktryna marginesu oceny państwa. Te zapisy zwiększą rangę tych zasad, bo one są obecnie stosowane przez Trybunał.

Ratyfikacja protokołu powinna nastąpić za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, a więc zgodnie z art. 89 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Taka forma wynika przede wszystkim z istoty regulacji, która dotyczy jednak przede wszystkim praw obywateli, ale również warto zwrócić uwagę, że wszystkie inne protokoły dotyczące czy zmieniające europejską konwencję praw człowieka były przyjmowane dokładnie w tej formie – ustawy o ratyfikacji protokołów przez Polskę, więc nie chcemy zmieniać tego sposobu. Protokół nr 15 wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca, następującego po upływie trzech miesięcy od dnia, w którym wszystkie strony Konwencji wyrażą zgodę na związanie się tym protokołem.

Wysokie Komisje, konieczność wprowadzenia zmian, wynika z potrzeby przyśpieszenia i usprawnienia działania Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz wzmocnienia jego roli. Protokół nr 15 jest częścią długofalowego procesu reformy Trybunału. Proces ten ma decydujące znaczenie dla utrzymania efektywności systemu ochrony praw człowieka, stworzonego przez Konwencję. Negocjowany obecnie projekt był przyjęty czy zaaprobowany również przez Konferencję Wysokiego Szczebla Rady Europy… Przepraszam, w odniesieniu do Protokołu nr 15, wkrótce pod koniec miesiąca, zostanie przyjęta deklaracja. Ona będzie wzywać państwa strony Konwencji, do jak najszybszego podpisania i ratyfikowania tego protokołu, a więc w tym kontekście powiedziałbym, że jesteśmy w stanie pokazać się podczas obrad dotyczących tej deklaracji jako państwo, które znacząco przyczynia się do wzmocnienia roli i funkcjonowania Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Z powyższych względów wnoszę o pozytywne zaopiniowanie przez Wysokie Komisje przedłożonego projektu ustawy.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo panu ministrowi za wyczerpujące uzasadnienie, choć jesteśmy w procedurze pierwszego czytania. Proszę, pan przewodniczący Piotrowicz.

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Ja mam pytanie, czy te zmiany poprawiają sytuację stron, czy też ją ograniczają? W szczególności myślę o skróceniu czasu do wnoszenia skargi z sześciu miesięcy do czterech miesięcy. To jest pierwsza rzecz. Druga sprawa – pozbawienie strony możliwości zaskarżenia decyzji o przekazaniu sprawy bezpośrednio do Wielkiej Izby. Wydaje się, że są to zmiany, które pogarszają sytuację skarżących. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Bardzo proszę. Czy są jeszcze jakieś inne pytania do pana ministra? Proszę, pan przewodniczący Iwiński.

Poseł Tadeusz Iwiński (SLD):

Chciałem tylko poprzeć tę Konwencję, dlatego że wokół niej dyskusja Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy w Sztrasburgu trwa już wiele lat. To była również między innymi kwestia dotycząca Rosji. Rozumiem zastrzeżenia, które były przedstawione, ale przecież Europejski Trybunał Praw Człowieka był przez wiele lat praktycznie zablokowany nie tylko z powodu ogromnej liczby spraw, bo były takie okresy, że z Polski wpływało 10 tys. spraw rocznie, a teraz są to niecałe 2 tys. spraw. Chodziło też o to, o czym już mało kto pamięta, że kiedyś była dwuinstancyjność, która później została ograniczona do jednej instancji. Krótko mówiąc, i tak ten Trybunał jest słabym ogniwem Rady Europy, a więc ta Konwencja może spowodować, że będzie mniej słabszym ogniwem. Tak bym to oceniał. Uważam, że Polska powinna się za tym opowiedzieć.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MSZ Artur Nowak-Far:

Bardzo dziękuję za poparcie naszego wniosku. Natomiast odnosząc się do pytań, to powiedziałbym, że one dotyczą dwóch kwestii. Mianowicie sprzeczności, tak ja je czytam, i jeśli pan poseł zechce zaakceptować tego rodzaju rozumienie sprawy, to ja będę sobie bardzo to cenił. Rzeczywiście jest tak, że pozorne skrócenie oznacza utratę dwóch miesięcy na zło-

żenie skargi. Natomiast zasadniczy cel jest taki, żeby zwiększyć poziom czegoś takiego, co ja bym nazwał sprawiedliwością materialną. W sensie formalnym rzeczywiście widzimy, że sześć miesięcy to nie cztery. Natomiast ogólnie przecież to służy zwiększeniu szybkości działania Trybunału. W tej chwili ludzie po prostu za długo czekają na wyrok i są to często oczekiwania wieloletnie. Natomiast całą zmianę wprowadzaną przez Protokół nr 15 należy widzieć właśnie systemowo. To jest jeden z elementów tego systemowego podejścia do sprawy i wtedy, kiedy mamy do czynienia z tym ograniczeniem z sześciu do czterech miesięcy na złożenie skargi, to moim zdaniem oznacza to raczej możliwość szybszego podejścia do danej sprawy, szybszego rozstrzygnięcia, biorąc pod uwagę inne elementy systemowe, o których opowiadałem, dotyczące Protokołu nr 15.

Druga kwestia dotyczy również dosyć istotnej sprzeczności. Ja też odczytałbym to jako takie rozważenie elementu interesu indywidualnego i interesu ogólniejszego, dlatego że w interesie indywidualnym, być może jeszcze nie wiemy, jak ten system działa w praktyce, ale być może to skierowanie skargi do Wielkiej Izby, będzie oznaczało wydłużenie na przykład postępowania w określonej sprawie. Ale proszę zwrócić uwagę, że istota rozwiązania polega na tym, że to skierowanie będzie następowało, po pierwsze, przy zachowaniu jednak gwarancji procesowych stron, ale druga kwestia jest ważniejsza, a mianowicie po co to jest zrobione. Po to, że Trybunał w odniesieniu do określonej skargi indywidualnej dostrzeże, że to jest problem systemowy, dotyczący interpretacji wykładni Konwencji w zakresie ważniejszym niż tylko ten indywidualny interes, bo ważnym dla sądów krajowych i ważnym również dla ujednolicenia wykładni i orzecznictwa stosowanych przez sam Trybunał. W związku z tym legislator międzynarodowy wybrał takie rozwiązanie, które będzie po prostu temu służyło, czyli daje pierwszeństwo realizacji tego interesu bardziej ogólnego niż interesu indywidualnego.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Proszę, panie pośle.

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo, panu ministrowi, za to wyjaśnienie, ale trudno oprzeć się wrażeniu, że to właśnie ze struktur Unii Europejskiej stale płyną zalecenia, tak delikatnie powiem, w odniesieniu do poszczególnych państw członkowskich, ażeby zapewnić obywatelom możliwość zaskarżania różnych decyzji.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

To jest Konwencja Rady Europy.

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak, a tu akurat odchodzi się od standardu możliwości zaskarżenia. Jedna rzecz. Rozumiem, że chodzi o to, żeby przyspieszyć tok postępowań, to jest jakaś wartość. Ale chciałbym zapytać, jeżeli państwo dysponują tego rodzaju wiedzą, jaki jest średni czas oczekiwania na rozstrzygniecie sprawy? W tym kontekście moglibyśmy ocenić, czy rzeczywiście skrócenie terminu do wniesienia skargi z sześciu do czterech miesięcy to jest ważna rzecz w sytuacji, kiedy na przykład na decyzje czeka się potem kilka lat. Wiem, że taki czas trwania postępowań jest wyliczany w kraju. Trybunał Konstytucyjny oraz Sąd Najwyższy dysponują takimi danymi. Jeżeli bylibyście państwo w stanie podzielić się taką wiedzą, to byłbym wdzięczny. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MSZ Artur Nowak-Far:

Panie pośle, w odniesieniu do spraw powtarzalnych, takich typowych, dotyczących na przykład przewlekłości postępowania, to w sprawach polskich na rozstrzygnięcie Trybunału czeka się od roku do półtora roku. Natomiast jeżeli sprawa jest bardziej skomplikowana i stanowi jakiś unikatowy stan faktyczny i prawny, to w Trybunale czeka się na rozstrzygniecie od pięciu do siedmiu lat. To jest więc bardzo długi okres i po prostu trzeba coś z tym zrobić. To jest w interesie wszystkich państw, stron Konwencji, żeby to koniecznie usprawnić.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Absolutnie zgadzam się z panem ministrem, że społeczność międzynarodowa, która stworzyła Trybunał przez Konwencję, odpowiada teraz też za jego skuteczność. Jeżeli chcieliśmy mieć jako społeczność międzynarodowa organ, który rozstrzyga w sprawach praw człowieka, które zazwyczaj jednak wymagają szybszego podejmowania decyzji niż bardzo długiego, bo nie są to sprawy majątkowe czy arbitrażowe, które często czekają w różnych trybunałach wiele lat, tylko sprawy ludzi, którzy oczekują na decyzję. Należy zrobić wszystko, żebyśmy jako społeczność międzynarodowa usprawnili ten organ tak, żeby rzeczywiście decyzje były podejmowane w rozsądnym czasie. Bo jeżeli skarżone są sprawy z art. 6, gdzie osoby skarżą się na przewlekłość krajowego postępowania sądowego i oczekują, załóżmy, kilka lat, to jest to wtedy absolutnie nieskuteczne i wręcz naraża na śmieszność powagę całej instytucji, jaką jest Rada Europy. W pełni zgadzam się z tym, że należy się zgodzić z tymi działaniami, jeżeli zgadza się na to cała społeczność międzynarodowa Rady Europy i uważam, że należy to po prostu poprzeć.

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dyscyplinuje się obywatela, a nie Trybunał.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Myślę, że akcenty są równo rozłożone. Usprawnienia są zarówno w samym Trybunale, a także skraca się termin obywatelom. Zgłaszała się jeszcze pani i będziemy podejmować decyzję. Proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MSZ Artur Nowak-Far:

Jeszcze dodam do wiedzy Wysokich Komisji, na kanwie tego pytania, że mamy do czynienia raczej z kryzysem sprawności Trybunału, a miarą tego kryzysu, taką najbardziej wyrazistą, jest to, że w tej chwili na wokandzie, to znaczy oczekujących spraw do rozstrzygnięcia, jest 80 tys. Mówimy tu oczywiście nie tylko o Polsce, ale o wszystkich państwach stronach Konwencji.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Proszę się przedstawić i proszę o krótką wypowiedź.

Prawnik w Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka Dominika Bychawska-Siniarska:

Dziękuję, panie przewodniczący, Dominika Bychawska Helsińska Fundacja Praw Człowieka. My, jako organizacja pozarządowa, razem z Human Rights Watch i Amnesty International w trakcie prac nad tym protokołem zgłaszaliśmy uwagi, o których już tu dziś była mowa, czyli skrócenie okresu oczekiwania i brak możliwości odwołania się do Wielkiej Izby. Niemniej jednak w tej chwili stoimy na stanowisku, że dla dobra funkcjonowania, sprawności i dla dobra Trybunału… jedna ze spraw, którą prowadziliśmy, sprawa z zakresu wolności słowa, czekała na rozpoznanie dziewięć lat, więc ze względu na potrzebę przyspieszenia i usprawnienia procedury apelujemy o jak najszybsze przyjęcie Protokołu nr 15.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia projektu ustawy w pierwszym czytaniu? Sprzeciwu nie słyszę. W takim razie uznaję, że przeszliśmy procedurę pierwszego czytania i przyjęliśmy ten projekt.

Przystępujemy do pracy w Komisji. W związku z tym, że treść ustawy jest krótka, to zrobimy to od razu. Czy jest zgoda co do tytułu ustawy? Do tytułu, panie mecenasie? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Dziękuję bardzo. Przemysław Sadłoń Biuro Legislacyjne. Ze swojej strony chciałbym zgłosić jedną wątpliwość i po zgłoszeniu tej wątpliwości zaproponuję też rozwiązanie, które byśmy rekomendowali. Praktyka formułowania przepisów ustaw ratyfikacyjnych zakłada, że wskazanie umowy, na której ratyfikację parlament wyraża zgodę, następuje oprócz wskazania tytułu tej umowy, także tę umowę identyfikuje się poprzez wskazanie miejsca i daty jej sporządzenia czy podpisania, różnie się to ujmuje. W projekcie ustawy, która jest przedmiotem dzisiejszego posiedzenia, przedmiotem ratyfikacji jest Proto-

kół nr 15 do europejskiej konwencji praw człowieka. W związku z tym ta identyfikacja poprzez wskazanie miejsca i daty nie tyle powinna odnosić się do Konwencji, którą ów protokół zmienia, co do samego protokołu. W związku z czym proponowałbym, aby zarówno w tytule, jak i w art. 1 projektu ustawy wyrazy: „sporządzoną w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r.", zastąpić wyrazami: sporządzonego w Strasburgu dnia 24 czerwca 2013 r. Taka formuła będzie też analogiczna do przyjętej przy okazji procesu ratyfikacji Protokołu nr 13 tej Konwencji. Wówczas także ten protokół był identyfikowany przez miejsce i datę jego sporządzenia, nie zaś przez samą Konwencję. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, proszę o stanowisko rządu do tej poprawki.

Podsekretarz stanu w MSZ Artur Nowak-Far:

Ono jest pozytywne, dlatego że, jak sądzimy, jest tutaj duża niespójność praktyki, to znaczy bywają i takie tytuły, jakie zaproponował rząd, i takie, jak proponuje Biro Legislacyjne, ale jeżeli ma to służyć uzgodnieniu praktyki, to zgadzamy się na stanowisko Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo. Ja z panem przewodniczącym Krząkałą przejmiemy tę poprawkę. W związku z tym proponuję, żebyśmy przyjęli tytuł wraz z tą poprawką, o której mówił pan mecenas. Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji? Nie słyszę. Dziękuję, uznaję, że przyjęliśmy tytuł wraz z poprawką.

Rozumiem, że w art. 1 mamy analogiczną sytuację, czyli również zamieniamy wyrazy: „sporządzoną w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r.", na wyrazy: sporządzonego w Strasburgu dnia 24 czerwca 2013 r. Bardzo proszę, pan przewodniczący Iwiński.

Poseł Tadeusz Iwiński (SLD):

Ja chciałbym zapytać, bo mam nienajgorszą pamięć, ale ona nie sięga do tego etapu. Wiadomo ile jest wszystkich protokołów, ale w przypadku oddzielnego ratyfikowania poszczególnych protokołów, to w ilu przypadkach zastosowano to rozwiązanie, że nie używano miejsca podpisania Konwencji, tylko właśnie Strasburga?

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Panie mecenasie, czy jest pan w stanie odpowiedzieć? Proszę bardzo.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Na pewno było tak w przypadku ostatniego protokołu, który podlegał ratyfikacji, a więc Protokołu nr 13. Ostatni nie tyle gdy idzie o określenie numeru tego protokołu, co o czas ratyfikacji. Był to Protokół nr 13 do Konwencji, dotyczący zniesienia kary śmierci we wszystkich okolicznościach. On był sporządzony w Wilnie dnia 3 maja 2002 r. i znajdowało to odzwierciedlenie zarówno w tytule ustawy ratyfikacyjnej, jak i w treści art. 1.

Poseł Tadeusz Iwiński (SLD):

Chcę powiedzieć, że to jest rozwiązanie, które było, według mojego przekonania, stosowane tylko raz czy dwa. W każdym razie jest to sprawa dyskusyjna, więc nie należy z wyjątku robić prawidłowości. To jest w ogóle sprawa techniczna i ja się przy tym nie upieram, tylko że kolega z Biura Legislacyjnego stworzył wrażenie, że jest to jakiś paradygmat.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Proszę, panie mecenasie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Ja zgadzam się z tym, że trudno uznać praktykę formułowania przepisów ustaw ratyfikacyjnych za w pełni jednolitą i różnie to bywa. Natomiast do rzadkości należą przypadki, kiedy identyfikacji podlega nie umowa zmieniająca, tylko umowa zmieniana. Z całą pewnością w przeważającej liczbie przypadków, sięgającej, myślę, ponad 95%, jest tak, że identyfikacji podlega umowa, której dotyczy dana ustawa, a więc w tym przypadku protokół, który zmienia Konwencję. Z punktu widzenia adresata, odbiorcy tekstu prawnego, większe znaczenie ma identyfikacja, która powinna się odnosić do tego aktu,

który podlega ratyfikacji w tym przypadku. Więc ja absolutnie nie jestem w stanie państwa zapewnić, że ta praktyka, o której mówiłem, sięga 100%, natomiast jest to praktyka tak przeważająca, że z całą pewnością mogę powiedzieć, że w ponad 95% przypadków identyfikacji podlega akt, z którego ratyfikacją mamy do czynienia.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 1 z tą poprawką? Nie słyszę sprzeciwu. Uznaję, że przyjęliśmy art. 1 wraz z poprawką. Dziękuję bardzo.

Art. 2. Czy jest sprzeciw wobec art. 2? Nie słyszę. Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że przyjęliśmy art. 2.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia całości ustawy? Sprzeciwu nie ma. Uznaję, że przyjęliśmy całość ustawy. Dziękuję bardzo.

Wyznaczamy posła sprawozdawcę, bardzo proszę.

Poseł Marek Krząkała (PO):

Ja myślę, panie przewodniczący, że pan powinien być sprawozdawcą. Zgadza się pan?

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo, wyrażam zgodę. Czy są inne kandydatury? Nie ma innych kandydatur. Dziękuję bardzo. W takim razie będę reprezentował połączone komisje. Dziękuję bardzo panu ministrowi, wszystkim gościom, dziękuję państwu posłom.

Zamykam posiedzenie komisji.